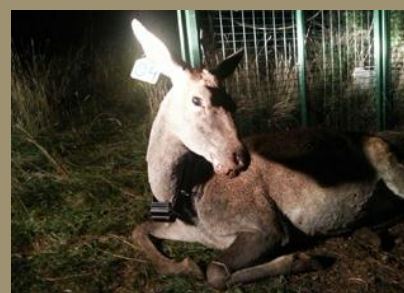

MEMÒRIA DE LA RESERVA NACIONAL DE CAÇA DE BOUMORT

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

2015

© **Generalitat de Catalunya**
Departament d'Agricultura, Ramaderia
Pesca i Alimentació
Can Farga, 4
25620 Tremp

Primera edició: Maig 2016

Reserva Nacional de Caça de Boumort. memòria 2015

ÍNDEX

Presentació.....	5
1. INFORMACIÓ GENERAL SOBRE LA RESERVA.....	6
1.1. Objectius de la reserva	6
1.2. Dades bàsiques de la reserva	6
1.3. Mapa de situació.....	7
1.4. Junta Consultiva	7
1.5. Mitjans per a la gestió (2015)	8
1.6. Formació interna	9
2. BALANÇ ECONÒMIC	11
2.1. Despeses	11
2.2. Ingressos generats	13
3. PROGRAMA DE SEGUIMENT	15
3.1. Seguiment d'espècies clau	15
3.2. Seguiment de factors ecològics clau	21
4. ORDENACIÓ D'USOS I ACTIVITATS.....	22
4.1. Planificació	22
4.2. Emissió d'informes i autoritzacions.....	22
5. PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC.....	23
5.1. Resultats del Pla d'aprofitament cinegètic 2014-15	23
5.2. Proposta del Pla d'aprofitament cinegètic per la temporada 2015-16.....	24
5.3. Vigilància sanitària de la fauna salvatge.....	25
5.4. Prevenció i mitigació de danys de la fauna salvatge.....	25
5.5. Pla de millora de la qualitat del trofeu de cérvol.....	26

6.- RESTAURACIÓ ECOLÒGICA	28
6.1. Millora de l'hàbitat per a la fauna salvatge	28
6.2. Suport al Departament de Territori i Sostenibilitat (espècies protegides)	30
7.- ECOTURISME	33
7.1. Permisos d'ús de l'Observatori del PAS de Boumort	33
7.2. Procediment autorització activitats de guiatge	34
7.3. Servei d'informació durant la brama del cérvol.....	34
8.- DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	38
8.1. Activitats educatives	38
8.2. Relacions institucionals i cooperació	40

Presentació

La Reserva Nacional de Caça (RNC) de Boumort va ser creada l'any 1991 amb la finalitat de contribuir a la conservació d'un territori excepcional, i de posar en valor la fauna salvatge que l'habita mitjançant el seu aprofitament cinegètic i turístic. La particularitat que suposa que gairebé tres quartes parts de la superfície de la reserva siguin propietat de la mateixa administració que la gestiona, la Generalitat de Catalunya, i el fet de no coincidir amb cap espai natural de protecció especial que tingui un òrgan gestor específic, han permès que la gestió d'aquesta reserva vagi més enllà de l'aprofitament cinegètic estricte. En aquest sentit, la RNC de Boumort pot jugar un paper rellevant en la conservació dels valors naturals i en la dinamització socioeconòmica del territori, mitjançant un model de gestió singular que no és freqüent a Catalunya.

L'any 2014 el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació va dur a terme una remodelació de la gestió de les reserves nacionals de caça a Catalunya, i com a conseqüència es van produir alguns canvis per a reforçar el paper que ha de jugar la reserva en el seu àmbit territorial de referència. Durant tot l'any següent, 2015, es va treballar per posar en marxa aquesta nova etapa. El present document pretén informar a la societat en general, i sobretot als actors que tenen més vinculació amb la reserva, el conjunt d'actuacions efectuades durant l'any 2015 per la RNC de Boumort.

El document s'estructura en 8 seccions, que informen dels principals àmbits en els quals treballa la RNC de Boumort: informació bàsica sobre la reserva, balanç econòmic, programa de seguiment, ordenació d'usos i activitats, pla d'aprofitament cinegètic, restauració ecològica, ecoturisme, i divulgació i sensibilització.

El treball descrit no hauria estat possible sense la complicitat de tots els actors que intervenen en l'àmbit territorial de la reserva, i sense la dedicació i el compromís del personal que hi treballa.

1. INFORMACIÓ GENERAL SOBRE LA RESERVA

1.1. Objectius de la reserva

Segons la Llei 17/1991, de creació de la reserva, “es crea la Reserva Nacional de Caça de Boumort, amb la finalitat de protegir, fomentar i aprofitar, mitjançant els plans de gestió corresponents, les espècies animals que hi habiten en estat salvatge i de preservar els ecosistemes als quals pertanyen” (art. 1).

1.2. Dades bàsiques de la reserva

Denominació	Reserva Nacional de Caça de Boumort
Data de declaració	1991
Norma de declaració	Llei 17/1991, de 23 d'octubre, del Parlament de Catalunya
Normativa associada	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ordre de 10 de gener de 1992, de constitució de la Junta Consultiva de la Reserva Nacional de Caça de Boumort ➤ Ordre d'11 d'agost de 1994, per la qual s'aprova l'ampliació de la superfície de la Reserva Nacional de Caça de Boumort ➤ Ordre MAB/199/2002, de 29 de maig, per la qual s'aprova l'ampliació de la Junta Consultiva de la Reserva Nacional de Caça de Boumort
Superfície	13.097 ha
Comarques	Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Alt Urgell
Municipis	Conca de Dalt, Abella de la Conca, Baix Pallars, Valls d'Aguilar
Titularitat dels terrenys	Generalitat de Catalunya (73%) Entitats Municipals Descentralitzades (23%) Particulars (4%)
Espècies objecte d'aprofitament cinegètic	Cérvol (<i>Cervus elaphus</i>) i porc senglar (<i>Sus scrofa</i>)

1.3. Mapa de situació

1.4. Junta Consultiva

1.4.1. Composició de la Junta consultiva de la RNC de Boumort, any 2015

Membre	Representació
Sr. Jaume Fabà Capdevila	DARP (Serveis Territorials). President de la Junta
Sr. Jordi Ruiz Olmo	DARP (Direcció General de Forests)
Sr. Octavi Miarnau Roca	Departament d'Empresa i Ocupació (Serveis Territorials)
Sr. Josep Pont Bonet	Consell Comarcal del Pallars Jussà
➤ Sr. Martí Cardona Rocafort	
Sr. Ma. Teresa Dòria Lagua	Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Francesc Viaplana Manresa	Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Julià Sala Monsó	Ajuntament d'Abella de la Conca (Alcalde/essa)
➤ Sra. Cristina Bordes Servós	

INFORMACIÓ GENERAL SOBRE LA RESERVA

Sr. Josep Maria Semino	Ajuntament de Baix Pallars (Alcalde/essa)
Sr. Eloi Calvo Ruiz	Ajuntament de Baix Pallars (representant)
➤ Sr. Jordi Canut Bartra	
Sr. Martí Cardona Rocafort	Ajuntament de Conca de Dalt (representant)
➤ Sra. Filomena Santín Pérez	
Sra. Rosa Fàbrega Romà	Ajuntament de Valls d'Aguilar
Sr. Jaume Teixidó Camí	Federació Catalana de Caça
Sr. Ignasi Albert Bernadó	Coneixedors de temes cinegètics
Sr. Jordi Pont Bonet	Organitzacions sindicals agràries (Unió de Pagesos)
Sr. Jordi Castelló Carretero	Associacions de defensa de la natura (EBPJ)
Sr. Jordi Palau Puigvert	Director tècnic de la RNC (DARP). Secretari de la Junta

1.4.2. Sessions efectuades l'any 2015 i acords adoptats

Data	Número assistents	Acords adoptats
14 d'abril	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aprovar l'esborrany de l'acta de la sessió anterior. 2. Aprovar el repartiment i la proposta d'ingressos corresponents a l'any 2014. 3. Aprovar la proposta del Pla d'aprofitament cinegètic per la temporada 2015- 2016. 4. Informar favorablement sobre el Pla d'Aprofitament de pastures pel 2015. 5. Aprovar el procediment per a l'autorització d'activitats de guiatge dins la Reserva.
14 de desembre	13	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aprovar l'esborrany de l'acta de la sessió anterior. 2. Obrir un període fins a final de gener de 2016 per tal de fer arribar qualsevol proposta de gestió per l'any 2016 a la direcció tècnica de la Reserva. 3. Iniciar els treballs per a la realització d'un estudi de viabilitat sobre la reintroducció de la cabra salvatge a l'àmbit Boumort-Collegats.

1.5. Mitjans per a la gestió (2015)

L'any 2015 la RNC de Boumort ha comptat amb un equip format per **10 persones**:

- 1 director tècnic (Funcionari DARP)
- 1 tècnic (Funcionari Interí DARP)
- 1 peó de suport a la gestió (Encomana Forestal Catalana)
- 4 guardes de reserves de fauna (Laborals DARP): 1 Guarda Major, 3 Guardes
- 3 peons de brigada (1 Laboral DARP i 2 Encomana Forestal Catalana)

INFORMACIÓ GENERAL SOBRE LA RESERVA

S'han efectuat 5 reunions de coordinació interna amb el personal de la Reserva (13 de gener, 19 de març, 2 de juny, 13 de juliol i 24 de setembre).

Els mitjans per a la gestió de la Reserva disponibles l'any 2015 inclouen quatre vehicles (1 tot-camí adscrit a la direcció, i dos tot-terrenys i un pick-up 4x4 per a ús del personal de camp), als quals se n'ha afegit un cinquè a partir del 12 de novembre (pick-up 4x4), el qual substitueix un vehicle equivalent que es va donar de baixa a final de 2014. Dels **cinc vehicles** existents a final d'any, 3 són propietat de la Generalitat i 2 provenen de *rènting* contractat amb l'encomana de Forestal Catalana.

L'any 2015 s'han adscrit 3 armes a la RNC, per a la realització de tasques de gestió de la fauna salvatge.

Equipaments:

- Seu administrativa (Base Medi Natural a Tremp, ús parcial)
- Seu operativa (Magatzem de Conques, en règim de lloguer)
- Casa forestal de Ca l'Hortó (Carreu): equipament de suport a la gestió
- Casa forestal de Casa Miró (Cuberes), cedit a l'Ajuntament de Baix Pallars: refugi guardat
- Refugis lliures de Boumort i Esplà

1.6. Formació interna

El personal de la RNC de Boumort ha assistit als **cursos** següents:

- Curs de captura en viu d'espècies cinegètiques depredadores i d'espècies exòtiques invasores. 5 assistents. CFEA (Reus), 29 de gener i 5 de febrer
- Curs per a la formació en matèria de sanitat i higiene de carn silvestre de caça. 6 assistents. CFEA (Reus) i UAB (Bellaterra), 15 i 17 d'octubre
- Curs Metodologia de cens, radioseguiment i biometria de les espècies cinegètiques. 6 assistents. CFEA (Reus), 9 i 16 de novembre
- Curs de seguretat en l'ús de la motoserra (Forestal Catalana). 2 assistents. La Pobla de Lillet, 17, 18 i 19 de novembre
- Jornada tècnica "Criteris en la selecció d'ungulats cinegètics en els acompanyaments de permisos trofeus i selectius". 9 assistents. ECA Pirineus (Bellestar), 10 de desembre

INFORMACIÓ GENERAL SOBRE LA RESERVA

També s'ha assistit a les següents **jornades** sobre temàtiques d'interès per a la gestió de la Reserva:

- Jornada sobre transmissions i emissores. 9 assistents. Centre de recuperació de fauna salvatge de Vallcalent (Lleida), 12 de febrer
- Jornada sobre el seguiment del gall fer i la perdiu blanca (PATT). 1 assistent. ECA Pirineu (Bellestar), 19 de febrer
- Jornada sobre la percepció social de la caça. 1 assistent. CTFC (Solsona), 22 de maig
- Taller de gestió d'aprofitaments de bolets en forests públiques. 1 assistent. Poblet, 6 d'octubre
- Jornada tècnica de delimitació municipal. 1 assistent. ICGC Tremp, 22 d'octubre

BALANÇ ECONÒMIC**2. BALANÇ ECONÒMIC****2.1. Despeses**

Despesa de personal (Capítol I):

La despesa total del personal propi del DARP adscrit a la RNC de Boumort (7 persones, dues de les quals amb dedicació parcial a la RNC) és de **267.150,78 €**.

Encomana a Forestal Catalana (Capítol II):

L'empresa pública Forestal Catalana ha contractat personal extern corresponent a l'encomana del DARP per a cobrir el servei de suport a la gestió de la Reserva. Mitjançant aquest servei s'ha contractat 3 persones (2 peons de camp i 1 peó de suport a la gestió) i s'han dotat 2 vehicles i material divers de funcionament.

Import total de l'encomana (part específica RNC Boumort): **144.959,61 €**.

Propostes de despesa aprovades (pròpies, Cap. II):

Concepte de la proposta de despesa	Import
Adquisició de material fungible de ferreteria	624,15 €
Adquisició de material fungible de drogueria	814,48 €
Manteniment d'equips mecànics	1.185,80 €
Manteniment i reparació d'equips de treball forestal	2.987,81 €
Manteniment periòdic anual de la càmera frigorífica	635,25 €
Punts d'informació ambiental durant la brama del cérvol	5.090,89 €
Arranjaments de punts crítics de les pistes principals de la RNC	2.050,43 €
Adquisició bosses de plàstic (conjunta, part proporcional RNCB)	544,50 €
Manteniment d'equips mecànics	814,48 €
Manteniment i reparació d'equips de treball forestal	1.185,80 €
TOTAL	13.388,81 €

Actuacions d'arranjament de pistes forestals:

- Pista de Pentina (TM Baix Pallars): Servei de Gestió Forestal: **9.994,60 €**
- Pista de Carreu (TM Conca de Dalt): Forestal Catalana: **2.070,90 €**

BALANÇ ECONÒMIC

Treballs d'arranjament de la pista principal de Carreu, 25 de novembre.

Arrendament de la seu operativa de la RNC (Magatzem de Conques): **8.573,24 €**

Adquisició d'equipament, material i vestuari: **4.800,00 €**

Projecte "Estudi d'un efecte tròfic en cascada en ecosistemes forestals, 1a fase" (patrocini ENDESA): **29.829,53 €**

TOTAL DESPESA EXECUTADA *

213.616,69 €

(*) No inclou la despesa de Cap. I (personal propi).

BALANÇ ECONÒMIC

2.2. Ingressos generats

Ingressos generats a la RNC de Boumort	Import
Quota d'entrada corresponent als permisos de caça de cérvol	4.483,54 €
Quota d'entrada corresponent a les credencials per la caça en batuda (senclar)	5.481,05 €
Quota d'entrada corresponent als permisos de fotografia des de l'observatori	7.472,45 €
Quota complementària corresponent als permisos de caça de cérvol	3.063,83 €
TOTAL	20.500,87 €

Ingressos generats mitjançant venda de publicacions:

L'any 2015 s'han venut 38 unitats del desplegable sobre la fauna de la RNC, i 66 unitats de la guia de visita de la RNC. Aquestes vendes han suposat un ingrés total de **334,00 €**.

Imatges de portada del desplegable i de la guia de la RNC de Boumort.

TOTAL INGRESSOS DIRECTES GENERATS	20.834,87 €
--	--------------------

BALANÇ ECONÒMIC

2.3. Col·laboració amb propietaris de terrenys inclosos a la Reserva

En l'àmbit de la col·laboració amb els titulars de terrenys de la Reserva, l'any 2015 s'ha efectuat l'arranjament d'una pista forestal del terme de l'Entitat Municipal Descentralitzada de Sossís, ens local propietari de la forest de Baiarri (inclosa a la RNC), mitjançant el tractament de la vegetació lateral. Aquesta actuació forma part d'un programa que es preveu impulsar per tal de reforçar la col·laboració amb els propietaris que tenen terrenys dins la RNC, mitjançant actuacions compatibles amb les finalitats i els objectius l'espai. L'actuació ha suposat una despesa de 840 €.

Treballs de neteja i arranjament de la pista de Sossís a la presa de Sossís, 27 de juliol.

3. PROGRAMA DE SEGUIMENT

L'any 2015 s'ha establert un programa de seguiment per estructurar la informació que s'obté sobre diferents elements que influeixen en la gestió de la Reserva. A continuació es presenta un resum de les dades obtingudes l'any 2015 per als principals indicadors.

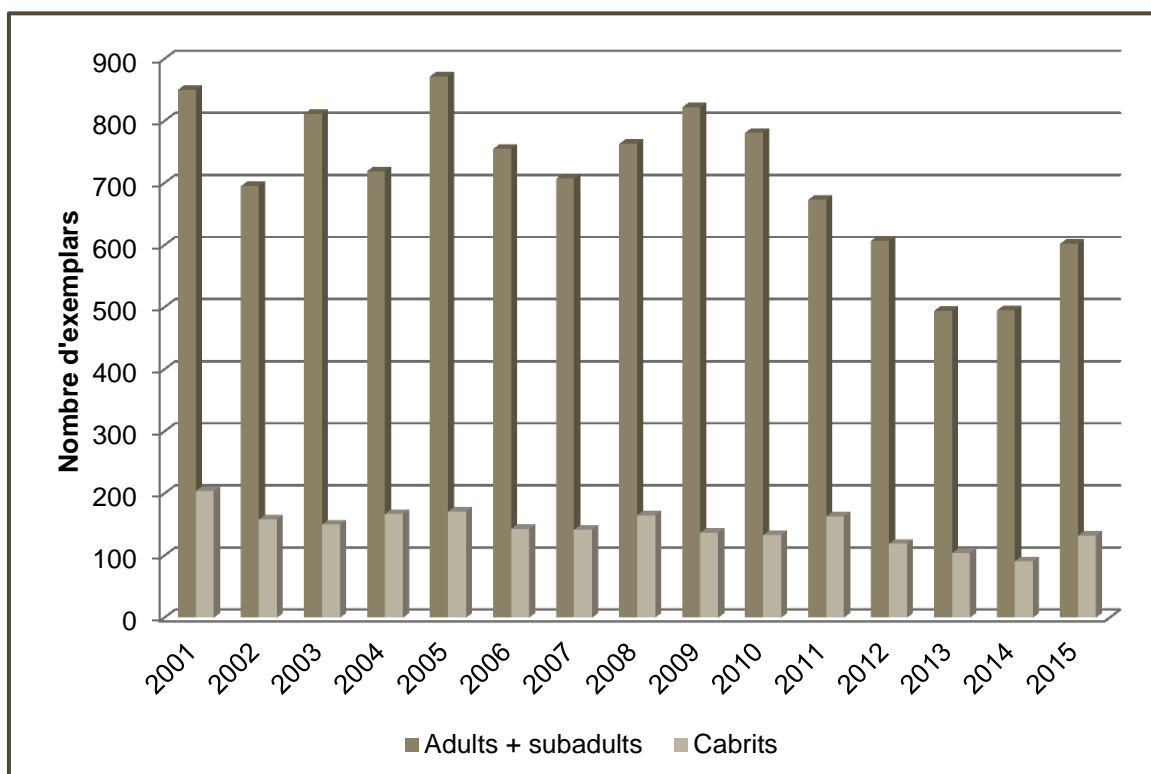
3.1. Seguiment d'espècies clau

3.1.1. Cérvol

➤ Censos

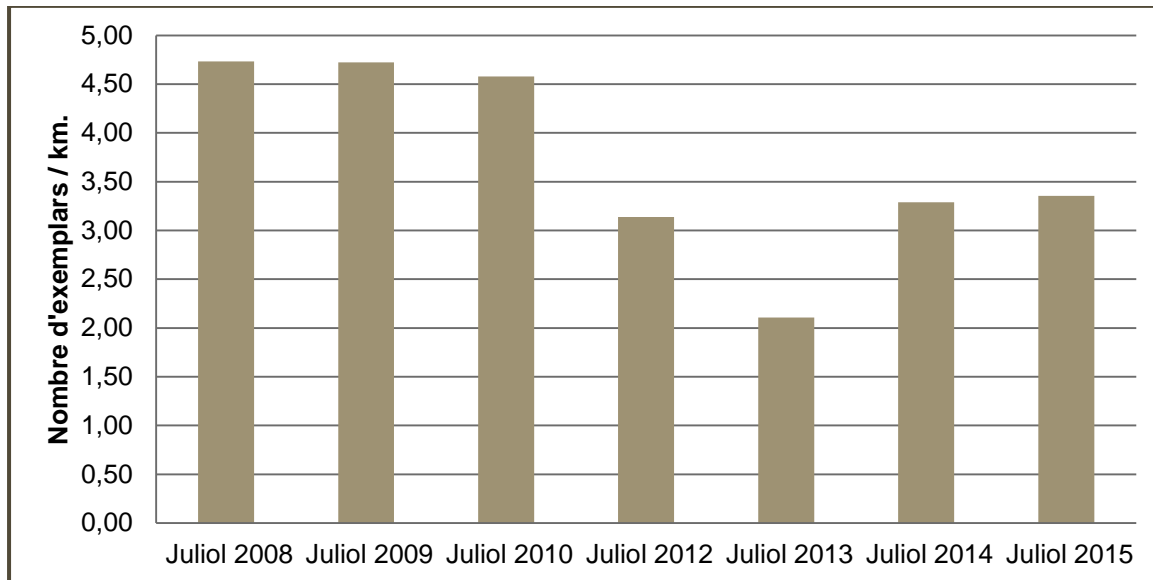
S'han mantingut les dues metodologies de cens, una d'elles basada en les observacions visuals directes i/o d'escolta durant l'època de la brama, i l'altra basada en les estimes d'abundància. Aquestes metodologies s'han aplicat durant les diferents èpoques de l'any (primavera, estiu i tardor). Totes dues metodologies mostren un lleuger increment de la població de cérvol de la RNC de Boumort respecte l'any anterior (2014).

Gràfic 1: Evolució del cens de cérvol a la RNC de Boumort

PROGRAMA DE SEGUIMENT

Gràfic 2: Evolució dels índexs d'abundància del nombre total d'exemplars de cérvol.

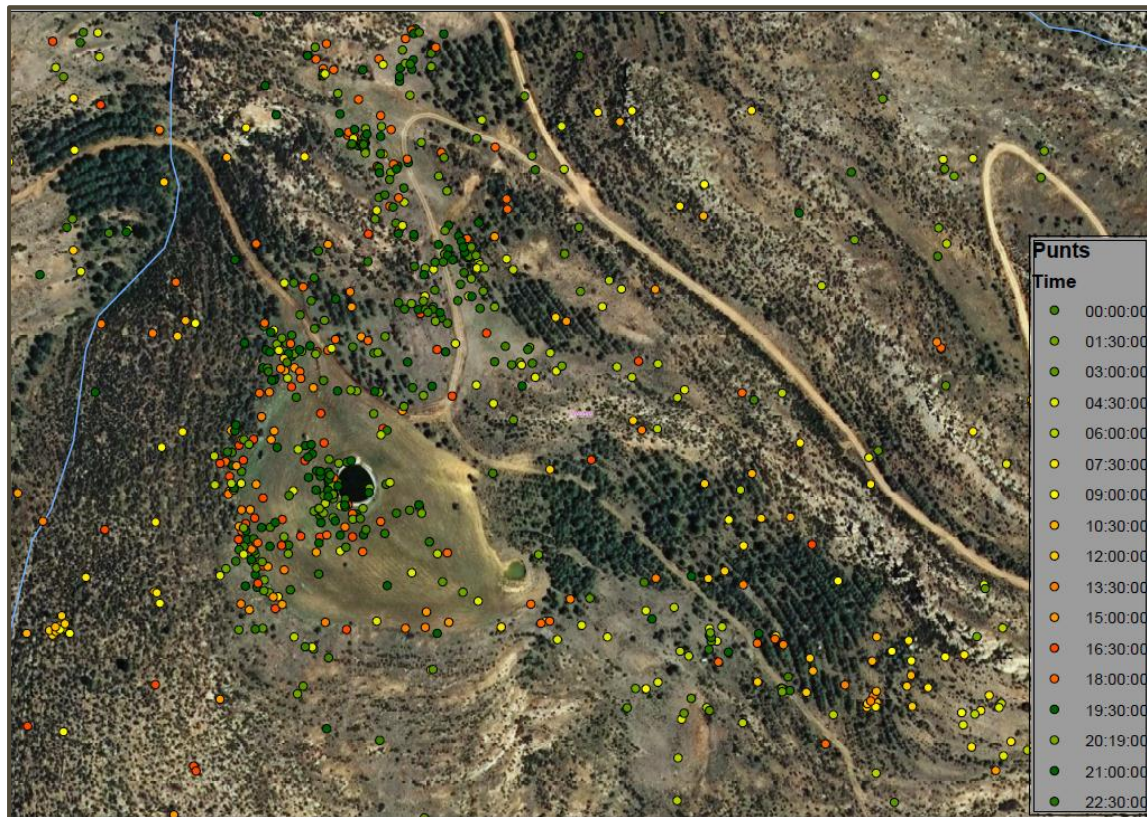
➤ Captura i radioseguiment

L'any 2015 s'ha iniciat un projecte per analitzar l'ús de l'espai per part de la població de cérvol, per tal de conèixer les variables que més afecten a la seva distribució espacial, així com també en relació amb els requeriments tròfics de la pròpia espècie. En el marc d'aquest projecte, s'ha col·laborat amb una estudiant de doctorat de la Universitat de Barcelona, i s'han capturat 2 exemplars de cérvol, un dels quals (femella adulta) ha estat equipat amb un collar emissor per estudiar l'ús que fa de l'espai de la Reserva (el segon exemplar capturat ha estat un cabrit que s'ha alliberat amb marques visuals).

Treballs de captura i marcatge d'exemplars de cérvol (exemplars femella a l'esquerra i cabrit a la dreta).

PROGRAMA DE SEGUIMENT

Mostra de plànols amb les descàrregues de les localitzacions de l'exemplar de cervol radiomarcat.

3.1.2. *Porc senglar*

Resum de la temporada 2014-2015 (Programa de Seguiment català):

- El Programa de seguiment de senglar a Boumort es va iniciar fa 17 anys. La col·laboració de les colles de caçadors locals que omplen el Carnet de colla senglaire és clau per obtenir resultats precisos i fiables.
- La temporada 2014-2015 s'han analitzat les dades de **110 batudes** efectuades per set colles senglaire en una superfície d'unes 18.500 ha (RNC de Boumort i tres APC).
- Cada colla ha portat a terme una mitjana de 16 caceres durant el període hàbil (7 de setembre a 29 de març) i s'han realitzat en tot l'espai 0,6 batuda/km². Aquest darrer valor és igual al de l'any anterior.
- En conjunt **les set colles han caçat 193 senglars (50 dels quals dins la RNC)**, que representen 1 senglar caçat/km². Aquest darrer valor és molt inferior al de la temporada anterior i un dels més baixos de la xarxa d'observatoris del Programa de seguiment de senglar.
- La densitat a Boumort es situa al voltant dels **3 individus/km²**.

PROGRAMA DE SEGUIMENT

3.1.3. Isard

L'any 2015 s'ha dut a terme un cens complet durant l'època de primavera (dies 15, 16, 17 i 30 de juny), però no s'ha fet el corresponent durant l'època de zel (tardor). Amb les dades obtingudes s'ha observat l'existència de diferents subpoblacions d'isards, la gran majoria situades a les zones limítrofs de la RNC. Amb tot, i d'acord amb les dades obtingudes, únicament corresponents als cens de primavera, s'observa una tendència a l'estabilitat pel que fa a la població d'isard de la RNC de Boumort.

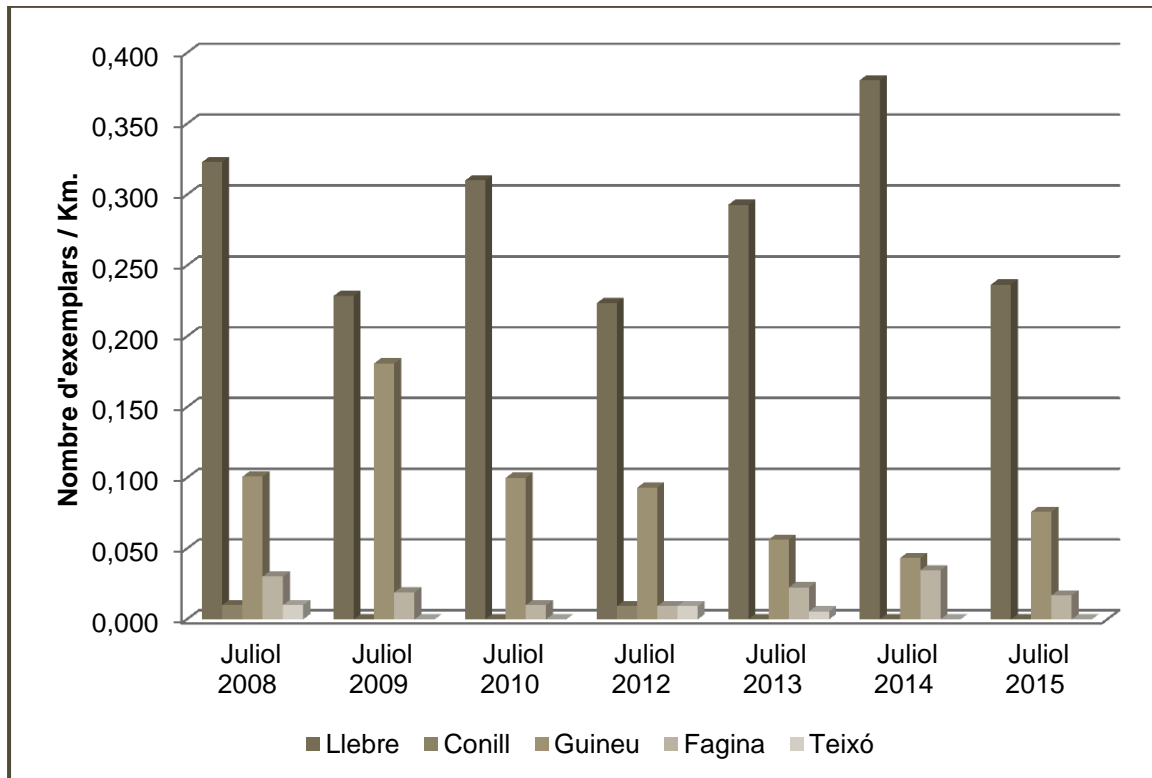
Realització del cens de productivitat d'isard a l'obaga de Carreu, 15 de juny.

3.1.4. Llebre i mesocarnívors

Durant la realització dels itineraris nocturns també es prenen dades de la resta d'espècies observades. A continuació es mostra els índexs d'abundància obtinguts l'any 2015 per les següents espècies: llebre (*Lepus europaeus*), guineu (*Vulpes vulpes*) i fagina (*Martes foina*). Per comparatiu amb els anys anteriors s'han agafat les dades corresponents al cens d'estiu.

PROGRAMA DE SEGUIMENT

Gràfic 3: Evolució dels índexs d'abundància corresponents als lagomorfs i mesocarnívors

3.1.5. Espècies protegides (suport al Departament de Territori i Sostenibilitat)

Gall fer

L'any 2015, seguint les instruccions de la Direcció General de Medi Natural i Biodiversitat, s'ha realitzat un cens complet de cantaders de gall fer (*Tetrao urogallus*) a la RNC de Boumort, en el marc del cens global de tot el Pirineu català. S'ha dut a terme un total de 18 jornades de cens, 16 de les quals s'han realitzat per personal de la RNC de Boumort i 2 per membres del Cos d'Agents Rurals (Àrees Bàsiques del Pallars Jussà i de l'Alt Urgell).

Els resultats totals d'aquest cens són els que es mostren a continuació:

	Exemplars Mascle			Exemplars Femella	
	Vistos	Sentits	Estimats	Vistes	Sentides
TOTAL	3	8	11	3	1

Trencalòs

No s'ha efectuat un seguiment específic per aquesta espècie durant el 2015.

PROGRAMA DE SEGUIMENT

Voltor negre

Segons la informació recollida per l'Equip de treball de Boumort-Alinyà, a final del mes de desembre de 2015 hi ha un total de 47 exemplars a la colònia de Boumort-Alinyà, dels quals 23 estan fixats i 24 formen part de la població "flotant". D'aquestes exemplars 31 han estat alliberats en el marc del projecte, 7 són voltors negres exògens (4 francesos i 3 ibèrics) i 9 han nascut en llibertat a la colònia. De les 10 parelles reproductores que van realitzar la posta el 2015, van volar només 3 polls (dels 5 nascuts). Ha nascut el primer poll de segona generació, criat amb èxit per una parella mixta i recentment formada per individus subadults, demostrant el dinamisme excepcional de la població de voltor negre del Prepirineu català. S'ha trobat 3 exemplars morts i n'han desaparegut 3 més.

Poll de voltor negre nascut en llibertat a la RNC de Boumort, 22 de juliol (Equip de treball Boumort-Alinyà).

S'han alliberat amb èxit a la RNC de Boumort 2 exemplars mitjançant el mètode de criaça campestre (*hacking*), procedents del centre de cria en captivitat de GREFA i del Centre de Recuperació de Los Hornos (Cáceres). Tots dos han estat marcats amb GPS, així com els 3 polls que han volat aquesta temporada a la RNC de Boumort.

PROGRAMA DE SEGUIMENT

3.2 Seguiment de factors ecològics clau

L'any 2015 s'ha iniciat els treballs previs per incorporar un conjunt d'indicadors de seguiment sobre factors o processos ecològics rellevants per a la gestió de la RNC de Boumort, entre els quals es troben la meteorologia, l'estat de la vegetació, l'efecte de la pastura pels ungulats (herbívoria), el foc, etc. L'objectiu és recopilar dades clau sobre aquests factors, per tal d'integrar-les en el sistema d'informació necessari per a la gestió.

Exemplar de cérvol fotografiat mitjançant tècniques de fototrampeig en un punt d'aportació habitual de sal, 29 d'agost.

4. ORDENACIÓ D'USOS I ACTIVITATS

4.1. Planificació

S'ha efectuat un treball intern de revisió i actualització de la normativa de la Reserva, orientat a preparar un pla d'ordenació general de la mateixa i un pla tècnic de gestió cinegètica a mitjà termini, els quals s'hauran de coordinar amb totes les administracions competents.

S'ha tramès una petició al Servei d'Espais Naturals Protegits per establir una zona d'exclusió del sobrevol amb aeronaus sobre la Reserva per tal de minimitzar les molèsties als rapinyaires i a la fauna de la zona.

S'ha assistit a dues reunions relatives a la regulació de l'escalada al Pallars Jussà (La Pobla de Segur, 7 de juliol i 15 de desembre).

4.2. Emissió d'informes i autoritzacions

En compliment de la normativa vigent, al llarg de l'any 2015 la direcció tècnica de la Reserva ha emès un total de 33 informes i autoritzacions, que es distribueixen segons les tipologies següents:

- 9 informes preceptius sobre plans tècnics de gestió i aprofitament cinegètic (PTGC) d'Àrees Privades de Caça limítrofs amb la Reserva
- 1 autorització per ubicació de parades d'una batuda d'APC dins la Reserva
- 7 autoritzacions per circular amb armes de foc per l'interior de la Reserva, amb la finalitat d'accedir a determinats indrets d'Àrees Privades de Caça limítrofs amb la Reserva
- 1 autorització per a fotografia de fauna cinegètica
- 5 autoritzacions de trànsit per vials d'ús restringit
- 2 autoritzacions d'activitats esportives (Camí a les Trinxeres i Trempedalada)
- 2 autoritzacions d'activitats recreatives guiades
- 5 autoritzacions de recerca
- 1 autorització de maneig de fauna salvatge protegida

La Guarderia de la Reserva ha elaborat 12 informes de guarderia.

5. PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC

5.1. Resultats del Pla d'aprofitament cinegètic 2014-15

5.1.1. Cérvol

TIPUS DE PERMÍS	PREVIST AL PTGC	EXPE-DITS	RESULTATS				Compliment del Pla
Trofeu			Captures	Fallats	Ferits	No pres.	%
Propietari	3	2	2				66,67
UE	1	1	1				100,00
Autonòmic	1	0					0,00
SUBTOTAL	5	3	3	0	0	0	60,00
Selectiva							
Autonò. Mascle	20	16	6	4	1	5	30,00
Autonò. Femella	30	20	14	2	1	3	46,67
Propietari Mascle	8	6	5			1	62,50
Federació Mascle	0						
Federació Femella	15	15	13			2	86,67
Local Mascle (*)	12	6	2			4	16,67
Local Femella (*)	60	10	59	1			98,33
SUBTOTAL	145	73	99	7	2	15	68,28
TOTAL	150	76	102	7	2	15	68,00

Durant els mes de març es va habilitar un període extraordinari per tal de donar compliment al pla d'aprofitament cinegètic de la RNC. En aquest període es van capturar 19 exemplars femella i 2 exemplars mascle selectiu (exemplars juvenils), que van situar el **grau de compliment** del pla pel que fa al cérvol en un **82,67%**.

Modalitat permís	Previstos PTGC	Exemplars capturats	Grau de compliment
Trofeu de cérvol	5	3	60,00 %
Selectiu cérvol mascle	40	15	37,50 %
Selectiu cérvol femella	105	106	100,95 %
TOTAL	150	124	82,67 %

Valoració trofeus: a continuació es mostra la puntuació dels 3 trofeus capturats durant el setembre-octubre de 2014 (temporada 2014-15):

Nº de permís	Puntuació de camp	Barem
16855	150	Trofeu no medallable
16851	142	Trofeu no medallable
16853	167	Medalla de bronze

PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC

5.1.2. Porc senglar

Resultats de les batudes per a la captura de porc senglar (inclou dades relatives a les captures de cérvol femella en batuda):

BATUDES DE PORC SENGLAR	PREVISTES AL PTGC	EXECUTADES	RESULTATS PORC SENGLAR Observats	Ferits	Capturats	CÉRVOL F. Capturats
Temporada 2014 - 15	24	19 + 2	241	8	50	49

Realització d'una batuda de porc senglar i cérvol femella a la Reserva, 22 de novembre.

5.2. Proposta del Pla d'aprofitament cinegètic per la temporada 2015-16

Aprovat per la Junta Consultiva de la Reserva el 14 d'abril.

Caçadors Comunitari	Comarques	Entitats locals	Societats C.	Selectiva		Trofeu
				Cérvol M	Cérvol F	Cérvol M
Comunitari				-	-	-
Autonòmic				17	8	-
Federat				-	15	-
Guarderia				8	17	-

PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC

		Conca de Dalt	2	-	-	
	Pallars Jussà	EMD de Sossís	4	-	-	
Propietaris		Abella de la Conca	2	-	-	
	Pallars Sobirà	Baix Pallars	2	-	-	
	Alt Urgell	EMD de Taús	5	-	-	
		EMD La Guàrdia A.	3	-	-	
Locals	Pallars Jussà	Hortoneda	1	10	-	
		Lo Pallars Jussà	1	10	-	
		Abella de la Conca	Abella de la Conc.	1	10	-
			Gerri de la Sal	1	10	-
	Pallars Sobirà	Baix Pallars	Peramea	1	5	-
			Pocs i dolents	-	5	-
	Alt Urgell	EMD Taús – La G.	Taús - la Guàrdia	1	10	-
TOTAL			49	100	-	

TOTAL = 149 captures de cérvol

S'ha organitzat una reunió amb les societats de caçadors locals de l'entorn de la RNC (21 d'octubre), per planificar la temporada.

5.3. Vigilància sanitària de la fauna salvatge

La RNC de Boumort col·labora amb el Pla de Vigilància Sanitària de la Fauna Salvatge a Catalunya, coordinat pel Servei de Prevenció en Salut Animal del DARP.

Núm. mostres preses / espècie (2015):

- 12 mostres de cérvol per a tesi doctoral sobre l'espècie
- 15 mostres de cérvol per al Pla de Vigilància Sanitària de la Fauna Salvatge
- 6 mostres de porc senglar per al Pla de Vigilància Sanitària de la Fauna Salvatge

S'ha assistit a una reunió de la Comissió de vigilància sanitària de la fauna salvatge (Barcelona, 22 de juliol).

5.4. Prevenció i mitigació de danys de la fauna salvatge

Una de les línies de treball prioritàries en la gestió de la Reserva és la col·laboració amb els actors locals per minimitzar els danys que pot causar la fauna salvatge sobre les activitats del sector primari. Amb aquesta finalitat, s'elabora el pla d'aprofitament cinegètic de cada any, destinat a **limitar la població de les dues espècies que causen més danys** (porc senglar i cérvol) (vegeu apartat sobre els resultats del pla d'aprofitament).

PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC

De forma complementària a les batudes programades en el pla d'aprofitament cinegètic, s'han organitzat 3 **batudes especials per danys**:

- 2 batudes de gestió interna a la vall de Carreu
- 1 batuda per danys a la zona de Calama–Els Prats

També es col·labora amb la implementació de mesures de prevenció de danys en zones de risc situades a l'interior de la Reserva.

5.5. Pla de millora de la qualitat del trofeu de cérvol

L'any 2015 la Junta Consultiva de la RNC ha aprovat un Pla de millora de la qualitat del trofeu de cérvol, proposat per la direcció tècnica de la Reserva, amb la finalitat de dur a terme un conjunt d'accions coordinades que permetin incrementar la condició física dels exemplars i el valor dels trofeus de cérvol que s'obtenen a la RNC de Boumort. El pla consta de 7 línies d'acció i 20 mesures, de les quals 7 ja s'han començat a executar aquest any. La taula següent assenyala en **negreta** les accions que ja estan executades o en curs durant l'any 2015.

Factors	Subfactors	Accions
1.- Alimentació	1.1.- Pastura insuficient	1.1.1.- Recuperar pastura en espais oberts (sembrats)
	1.2.- Variabilitat producció gla	1.1.2.- Naturalitzar repoblacions forestals per afavorir pastura sota coberta (xiprers, pinedes)
	1.3.- Manca de sals minerals	1.2.1.- Afavorir alzines/roures (conversió a bosc alt)
2.- Meteorologia anual	2.1.- Anys/èpoques de sequera	1.3.1.- Repartir sal en punts estratègics
		2.1.1.- Crear/mantenir basses d'abeurada
3.- Tranquil·litat	3.1.- Stress per ús recreatiu dispers	2.1.2.- Proveir alimentació suplementària (mesura excepcional a evitar)
		3.1.1.- Regular accessos
	3.2.- Stress per la pròpia activitat cinegètica	3.1.2.- Ordenar ús públic durant la brama
4.- Competència	4.1.- Competència intraespecífica	3.1.3.- Ordenar recol·lecció de bolets
	4.2.- Competència interespecífica	3.2.1.- Moderar núm. events caça major (batudes o acostaments)
5.- Genètica	5.1.- Definició exemplars selectius	3.2.2.- Ajustar el període hàbil a les èpoques de menor sensibilitat
	5.2.- Risc de consanguinitat (en estudi)	3.2.3.- Evitar la caça menor
		4.1.1.- Reduir densitat cérvol (òptim 4 exs./100 ha)
		4.2.1.- Ordenar la càrrega ramadera
		5.1.1.- Perfeccionar criteris de caça selectiva
		5.2.1.- Substituir exemplars locals per altres que incrementin la diversitat genètica

PLA D'APROFITAMENT CINEGÈTIC

6.- Gestió Cinegètica	6.1.- Pressió sobre exemplars de futur	6.1.1.- Practicar caça selectiva de gestió tot l'any (Guarderia)
		6.1.2.- Moratòria caça trofeu (2 anys)
7.- Gestió cinegètica APC perifèriques	7.1.- Aplicació de criteris diferents sobre una mateixa població de cérvol	7.1.1.- Informar PTGC APC veïnes
		7.1.2.- Coordinar criteris amb APC / societats de caçadors veïnes

Guarda de la reserva efectuant una aportació de sal al sector de Cuberes, 26 de gener.

6.- RESTAURACIÓ ECOLÒGICA

6.1. Millora de l'hàbitat per a la fauna salvatge

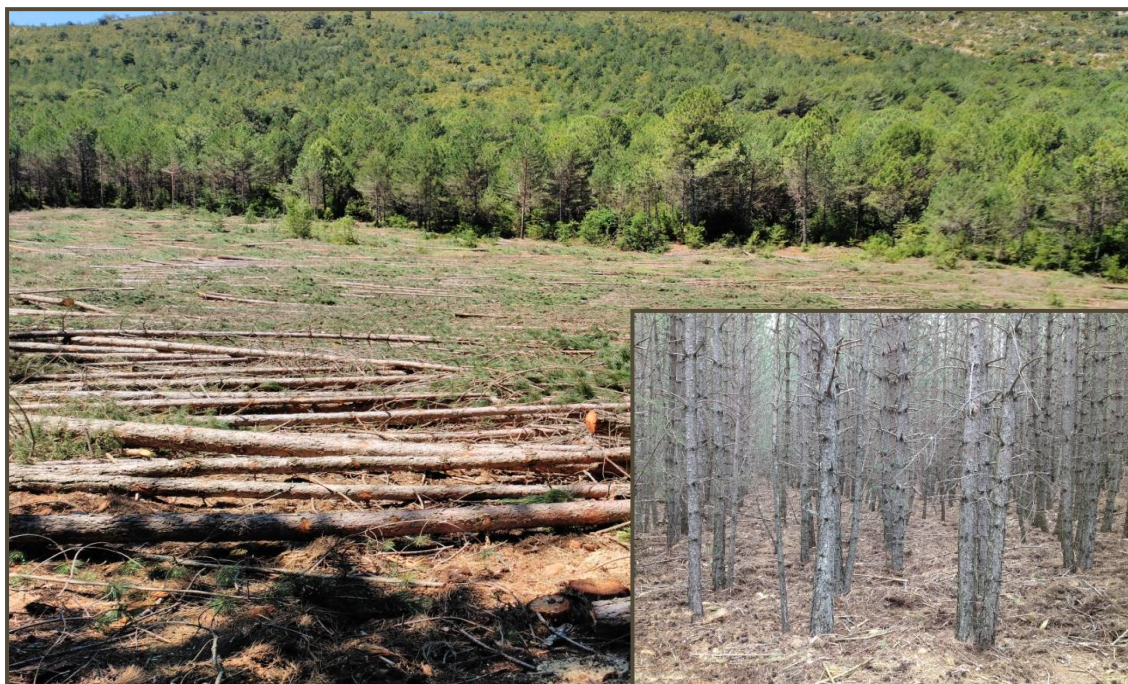
Una de les línies de treball preferents a la RNC de Boumort és la millora de l'hàbitat per a la fauna salvatge, amb la finalitat d'aconseguir una millor condició física i estat sanitari dels animals existents a la reserva, i d'afavorir que romanguin en el seu interior, tot minimitzant els desplaçaments de la fauna cap a l'exterior, on poden generar danys o ser objecte d'un aprofitament menys selectiu.

En aquest sentit, l'any 2014 es va reprendre aquesta línia de treball mitjançant el llaurat i la sembra de prop de 25 ha d'espais oberts situats a la vall de Carreu, que s'estaven perdent.

L'any 2015 s'ha prioritzat el tractament de les masses forestals procedents de repoblació, les quals ofereixen una qualitat d'hàbitat molt baixa degut a l'absència quasi total de vegetació herbàcia sota coberta. En aquest sentit, s'han efectuat **tres intervencions**, que han sumat un **total de 10,6 ha**:

6.1.1. Actuació de Les Collades de Dalt

- Tipus de tractament: Aclarida i tallada per bosquets
- Espècie: *Pinus nigra* i *Pinus sylvestris*
- Superfície d'actuació: 8,5 ha
- Actuació realitzada pel propi DARP mitjançant l'empresa pública Forestal Catalana
- Import d'execució: 14.109,39 €

Treballs de generació d'espais oberts i aclarida de repoblació executats per Forestal Catalana al sector de les Collades, 18 de juny (la foto petita mostra l'estat inicial de la zona d'actuació).

RESTAURACIÓ ECOLÒGICA

6.1.2. Restauració superfície afectada per repoblació de xiprer d'Arizona

- Tipus de tractament: Obertura de bosquets per recuperar zones de pastura i mosaic de vegetació autòctona.
- Espècie: *Cupressus arizonica* (al·lòctona)
- Superfície d'actuació: 1,3 ha
- Actuació realitzada amb el patrocini d'ENDESA

Treballs d'eliminació de les restes vegetals a la zona d'actuació del xiprers, 15 de novembre.

6.1.3. Naturalització de repoblació en parcel·la vora pista principal de Carreu

- Tipus de tractament: Aclarida, poda baixa i trituració i crema de restes
- Espècie: *Pinus nigra*
- Superfície d'actuació: 0,8 ha
- Actuació realitzada amb el patrocini d'ENDESA

RESTAURACIÓ ECOLÒGICA

Resultat finals dels treballs de millora de l'hàbitat al sector de Carreu, 27 de novembre.

6.2. Suport al Departament de Territori i Sostenibilitat (espècies protegides)

6.2.1 Gestió del Punt d'Alimentació Suplementària (PAS) de Boumort

La RNC de Boumort gestiona el Punt d'Alimentació Suplementària (PAS) de Boumort, situat a la vall de Carreu, segons l'autorització i els criteris de les unitats de biodiversitat de la Generalitat de Catalunya. L'any 2015 la Guarderia de la Reserva hi ha fet aportacions al llarg de tot l'any.

El material s'obté gràcies a la col·laboració d'explotacions ramaderes veïnes, que tenen la corresponent exempció per fer aquest tipus d'aportacions, i inclouen restes senceres o parcials d'ungulats domèstics, així com conills, potes d'ovicàprids i ossos. La diversitat de materials afavoreix el consum de les restes per les diferents espècies o individus que fan ús del PAS.

S'han entregat 325 caixes d'espinades (fins al mes de novembre) a l'associació TRENCA, per a la dispersió d'aliment per al voltor negre en diferents PAS.

Periòdicament s'han efectuat sessions de seguiment des del PAS per part de personal de la RNC, en les quals s'han anotat tots els exemplars portadors de marques d'identificació individual.

RESTAURACIÓ ECOLÒGICA

Les observacions d'individus marcats de les diferents espècies s'han notificat als organismes responsables del seu seguiment.

Les espècies observades habitualment han estat voltor comú, trencalòs, voltor negre, corb i aufrany, aquest últim només durant la temporada estival. Altres espècies que visiten el PAS menys sovint són l'àguila daurada i els milans reial i negre. Finalment, l'any 2015 s'ha efectuat un mínim de 5 observacions d'àguila imperial ibèrica (*Aquila adalberti*) a la RNC, corresponents a un mínim de 2 exemplars diferents (immadurs).

Àguila imperial ibèrica observada a les proximitats del PAS de Boumort, 17 de maig (foto J. Dalmau).

6.2.2. Projecte de reintroducció del voltor negre

La RNC de Boumort ha continuat participant en el projecte de reintroducció del voltor negre a la Reserva, en col·laboració amb les unitats de biodiversitat de la Generalitat i les entitats GREFA i TRENCA.

La temporada de cria de l'any 2015 ha comptat amb 11 parelles, de les quals 10 han fet posta, han nascut 5 polls i finalment s'ha aconseguit l'envol de 3 nous polls. Paral·lelament, s'han alliberat dos nous polls mitjançant la tècnica de la cria campestre (*hacking*), amb la qual cosa el **total de joves de l'any que s'han incorporat** a la població de Boumort-Alinyà ha estat de **cinc**.

RESTAURACIÓ ECOLÒGICA

Seguiment

S'ha assistit als marcatges de polls de voltor negre els dies 24 de juny i 22 de juliol, i s'ha col·laborat en els treballs de seguiment de l'espècie a la reserva.

Moment del marcatge d'un poll de voltor negre a la Reserva, 24 de juny.

Coordinació

S'ha assistit a 11 reunions de coordinació amb institucions que participen en el projecte (22 de gener, 13 de febrer, 10 d'abril, 13 d'abril, 12 de maig, 29 de maig, 13 de juliol, 28 de juliol, 17 de setembre, 15 d'octubre i 29 d'octubre), a les quals s'han de sumar 6 reunions de coordinació interna amb el personal de camp (21 d'abril, 5-19 maig, 2 de juny, 16 de juliol i 30 de setembre).

7.- ECOTURISME

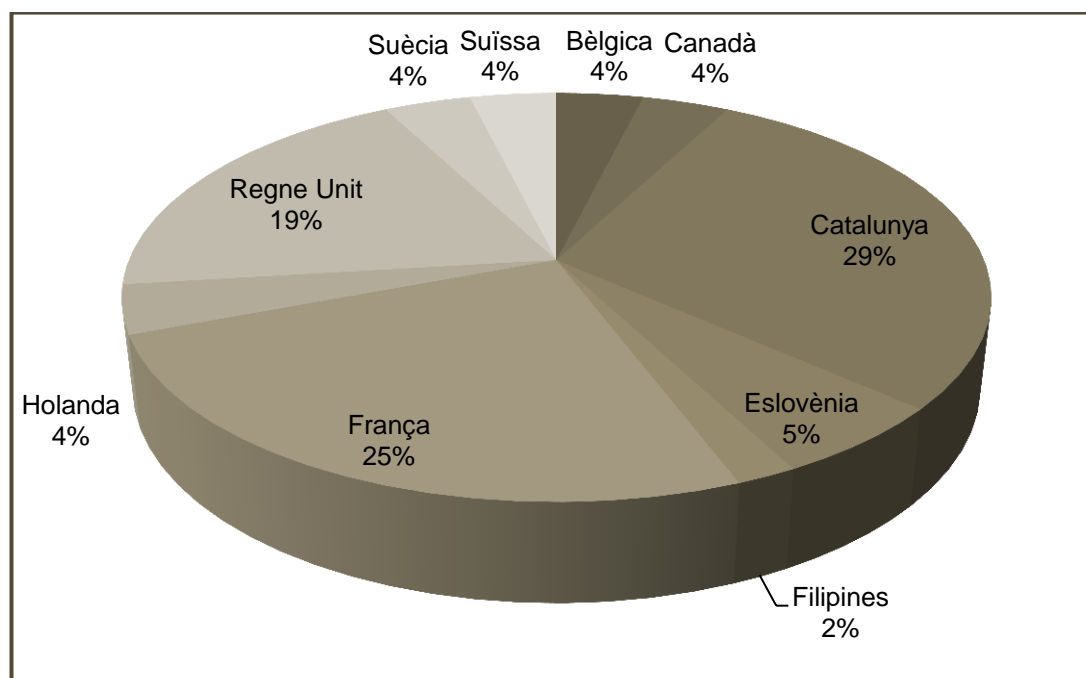
7.1. Permisos d'ús de l'Observatori del PAS de Boumort

L'any 2015 s'han expedit 53 permisos per a l'ús de l'Observatori de Rapinyaires del PAS de Boumort, corresponents a 38 jornades de camp, les quals han suposat un total de 61 pernотacions a la zona. La major part dels permisos (88,68%) tenen una durada d'un sol dia.

Jornades de:	Núm. de permisos	Import per permís	Import
1 dia	12	122,65 €	1.471,80 €
1 dia	35	128,80 €	4.508,00 €
2 dies	1	257,60 €	257,60 €
2 dies	1	204,45 €	204,45 €
2 dies	2	214,70 €	429,40 €
3 dies	2	300,60 €	601,20 €
TOTAL			7.472,45 €

Un 71% dels usuaris d'aquest servei són estrangers, bàsicament francesos i anglesos (Gràfic 4).

Gràfic 4. Distribució del nombre d'usuaris de l'observatori en funció de la seva procedència.

ECOTURISME

7.2. Procediment autorització activitats de guiatge

L'any 2015 s'ha impulsat un procediment per a l'autorització d'activitats recreatives guiades a la RNC de Boumort, el qual va ser aprovat per la Junta Consultiva en la seva sessió del 14 d'abril.

En aplicació de l'esmentat procediment, l'any 2015 s'han emès 2 autoritzacions d'activitats de guiatge a la Reserva:

- 1 empresa de rutes guiades amb vehicle tot-terreny: 31 activitats en 22 jornades, amb un total de 176 usuaris (dades referides exclusivament a l'època de brama del cérvol).
- 1 empresa de senderisme interpretatiu: 3 sortides temàtiques guiades sobre brama del cérvol, amb un total de 26 usuaris.

7.3. Servei d'informació durant la brama del cérvol

L'any 2015 s'han ubicat dos punts d'informació sobre la brama del cérvol en indrets estratègics de la reserva. El servei, que ha cobert els caps de setmana i festius entre el 15 de setembre i el 15 d'octubre, ha estat atès per l'Estació Biològica del Pallars Jussà.

- 18 % dels visitants provinents dels Pallars i l'Alt Urgell
- 32% dels visitants provinents de Barcelona i la seva àrea metropolitana

La brama és el motiu principal de la visita a la Reserva, amb un 94% dels visitants a Cuberes i un 60% dels visitants a Boumort.

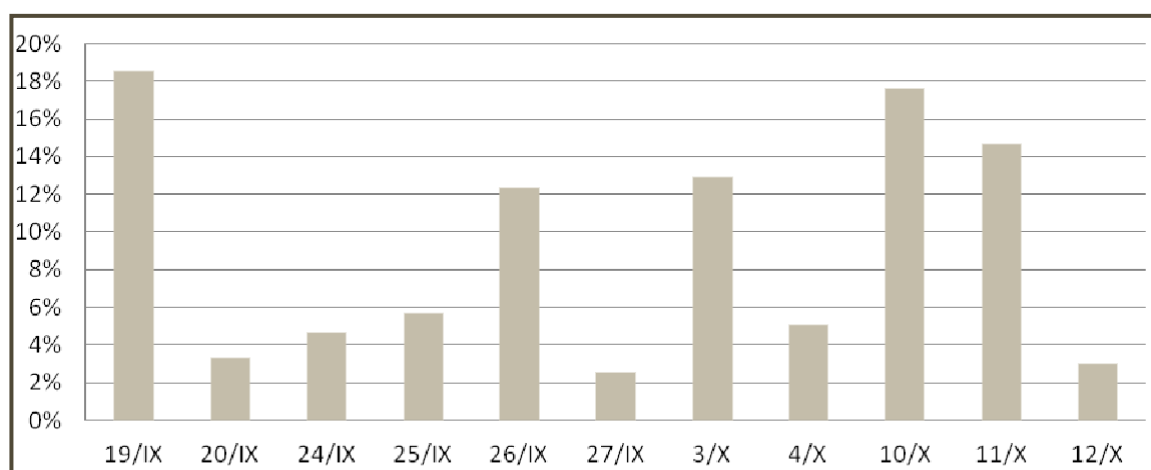
Punt d'informació sobre la brama del cérvol situat a Cuberes, 10 d'octubre.

ECOTURISME

Tipologia dels visitant durant la temporada de la brama del cérvol

Informació	Punt de Boumort	Punt de Cuberes	TOTAL
Número de visitants	812 (72%)	317 (28%)	1.129
Número de grup de vehicles	195 (73%)	70 (27%)	265
Número de vehicles	332 (76%)	103 (24%)	435
Número de persones per grup	4,2	4,5	4,3
Número de persones per vehicle	2,8	3,2	3,0
Número total de pernoctacions a l'àmbit de la Reserva	407 (49%)	417 (51%)	824
Número de visitants s'allotgen a l'àmbit de la Reserva	309 (59%)	219 (41%)	528
% visitants del punt s'allotgen a l'àmbit de la Reserva	38%	69%	47%
Número mig de dies que els visitants s'allotgen a àmbit RNC	1,5	1,9	1,7

Gràfic 5. Distribució dels visitants als dos punts d'informació durant la brama del cérvol a cada una de les dates en què s'ha ofert el servei.

7.4. Publicacions i documents informatius

S'han elaborat documents divulgatius adreçats al sector turístic local, per tal de **millorar la informació** sobre la visita de la Reserva. Aquests documents s'han difós en format digital entre el públic interessat, principalment el sector turístic local.

ECOTURISME

➤ Guia d'Activitats 2015:

GUIA D'ACTIVITATS PER A ESTABLIMENTS TURÍSTICS A LA RESERVA DE BOUMORT

Observació de rapinyaires des d'aguait fotogràfic (tot l'any)

-Una experiència única que permetrà a l'usuari observar i fotografiar les principals espècies de grans rapinyaires (*trencalós, voltor negre, voltor comú, aufrany, milans, etc.*) des d'un aguait privilegiat, integrat en el paisatge i que disposa de llum elèctrica i WC.

Passos a seguir per programar l'activitat:

- 1 Omplir la sol·licitud disponible en el següent enllaç: <http://eco.g/zp9cwR>
- 2 Un cop enviada la sol·licitud i rebuda la corresponent carta de pagament, efectuar el pagament de la taxa vigent pel 2015 (segons Llei 3/2015):
 - 128,80 € per persona i dia.
 - 85,90 € per persona i dia a partir de la 2a sessió.
- 3 El personal de la Reserva efectua l'aportació d'aliment i acompanya els usuaris fins a l'aguait. Cal seguir les seves indicacions en tot moment.

Observació/escolta de la brama del cérvol (tardor)

-La brama del cérvol és un espectacular fenomen natural que és vital per a la conservació d'aquesta espècie.

-Degut a l'interès existent per la seva observació, des de la direcció de la Reserva s'està treballant per ordenar-la, fent possible el desenvolupament turístic amb la tranquil·litat que requereixen aquests animals durant el seu període de zel.

-Període aproximat: del 15 de setembre al 10 d'octubre.

Oferta disponible per l'any 2015:

- **Per a tots els públics (caps de setmana):** Durant el període de brama del cérvol, els visitants que ho desitgin tindran a la seva disposició un guia-interpretador situat en un punt estratègic de la Reserva, que a través d'un telescopi podrà ajudar a observar de fauna salvatge (*).
- **Per a empreses de guiatge:** Segons acord de la Junta Consultiva de la RNC de Boumort de 14 d'abril de 2015, les empreses que vulguin oferir activitats de guiatge a la Reserva han d'efectuar un tràmit previ d'autorització. Si esteu interessats, demaneu informació a la direcció de la Reserva.
- La **caça del cérvol** (segons Pla Tècnic aprovat per la temporada 2015-16) comença l'1 d'octubre i no es practica en caps de setmana. Les batudes de porc senglar es fan en cap de setmana; podeu sol·licitar el calendari de batudes per tota la temporada a la direcció de la Reserva.
- **Consulteu a la direcció de la Reserva a partir de l'1 de setembre per conèixer les darreres novetats.**

➤ "InfoBrama" 2015: document informatiu sobre la visita a la Reserva durant la brama del cérvol.

INFOBRAMA 2015: INFORMACIÓ SOBRE LA BRAMA DEL CÉRVOL A LA RESERVA NACIONAL DE CAÇA DE BOUMORT

Observació/escolta de la brama del cérvol

-La brama del cérvol és un espectacular fenomen natural que és vital per al cicle reproductor i, per tant, per a la conservació d'aquesta espècie.

-Degut a l'interès existent per la seva observació, la direcció de la Reserva està treballant per ordenar aquesta activitat, fent possible el desenvolupament turístic amb la tranquil·litat que requereixen aquests animals durant el seu període de zel. Ajudeu-nos a fer-ho possible.

Oferta disponible per la temporada 2015:

PUNTS D'INFORMACIÓ: L'any 2015 la RNC de Boumort posa a disposició dels seus visitants dos punts d'informació oberts durant el període de màxima intensitat de la brama del cérvol (caps de setmana i festius). Els punts es situen en punts estratègics de la Reserva i són atesos per guies-interpretadors que, a través d'un telescopi, poden fer possible l'observació de fauna salvatge (*). Aquests guies són bons coneixedors del territori i de la fauna local, pel que poden oferir una informació molt valuosa per gaudir de la visita a la Reserva.

Un dels punts d'informació es troba prop del refugi de **Cuberes**, a la pista en direcció a Taús, i l'altre prop del refugi del **Cap de Boumort**, a la pista en direcció a Coll de Llívia (veure ubicació al revers). En aquests punts podreu adquirir també mapes i guies de la Reserva (**).

EMPRESSES DE GUIATGE AUTORIZADES: Visitar la Reserva amb un guia acreditat permet gaudir molt més de l'experiència. L'any 2015 hi ha dues empreses autoritzades per a realitzar guiats dins la Reserva durant la brama del cérvol, segons el procediment aprovat per la Junta Consultiva de la Reserva el 14 d'abril de 2015. Podeu contactar amb ells si requereu dels seus serveis:

- Taxi 4x4 Ignasi (tel. 608130923 – per a més informació i reserves)
- The Best Pyrenees (tel. 680239423 – per a més informació i reserves).

RECOMANACIONS per als visitants de la RNC de Boumort durant la brama:

- Heu d'anar sempre amb el màxim silenci.
- Porteu binocles i/o telescopi, així com la roba i el calçat adequats.
- Teniu més probabilitats d'èxit a primera i última hora del dia.
- Comporteu-vos amb civisme i no llenceu deixalles.
- Circuleu per les pistes principals d'accés públic.
- Interferiu el mínim possible en l'activitat dels animals.
- Seguiu les indicacions dels guardes, agents rurals i informadors de la Reserva.

ECOTURISME

S'ha elaborat un “**check-list**” (llistat anotat amb opció de marcatge) del **vertebrats de la RNC**, com a recurs per al públic interessat (ecoturisme).

Venda de publicacions de la RNC (guia de visita i desplegable de fauna) en punts d'informació i establiments turístics locals (exemplars venuts: 66 guies i 38 mapes).

8.- DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

8.1. Activitats educatives

L'any 2015 s'ha iniciat una col·laboració amb l'**Entorn d'Aprenentatge de Tremp**, depenent del Departament d'Ensenyament, per tal de desenvolupar una activitat formativa vinculada amb la RNC de Boumort. Fruit d'aquest treball s'ha elaborat el **dossier "Carreu: alzines, cingles i voltors"**, amb dues versions (Alumnes i Professors), adreçat tant a alumnat de Primària com de Secundària, el qual s'ha integrat en la publicació del Pla Comarcal Jussà Educació. Per a preparar el dossier s'han fet 2 visites prèvies a la zona d'activitat (camí de Pessonada a Herbasavina).

L'any 2015 s'han efectuat tres visites pilot amb alumnes per avaluar el seu funcionament, amb un total de **66 alumnes** procedents de l'entorn de la reserva:

Curs 2014-15

UEC Pallars – 12 alumnes (9 juny)

Curs 2015-16

ZER Pallars (3r a 6è Primària) – 30 alumnes (21 octubre)

Maria Immaculada (3r ESO) – 24 alumnes (22 octubre)

Activitat educativa coorganitzada entre l'EdA de Tremp i la RNC de Boumort per donar a conèixer la Reserva, 21 d'octubre

DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

S'ha assistit a la inauguració de l'Entorn d'Aprenentatge de Tremp, a l'Epicentre (6 de març).

D'altra banda, s'ha col·laborat amb l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària (ETSEA) de la **Universitat de Lleida**, impartint una classe sobre gestió d'espais naturals (13 de març) i acollint una visita de 10 alumnes del Grau d'Enginyeria Forestal (15 d'abril). També s'ha col·laborat amb el Departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida, acollint una visita de 12 alumnes del Grau de Geografia (21 d'octubre).

A proposta de l'autor (Fermín Alcasena), s'ha pres part en una enquesta sobre valoració dels efectes dels incendis forestals sobre la caça, i s'ha assessorat a un estudiant de doctorat de la Universitat de Lleida en aquesta matèria.

També s'ha col·laborat amb l'Àrea de Prehistòria del Departament d'Història i Història de l'Art de la **Universitat Rovira i Virgili**, en la realització d'un taller pràctic d'arqueologia experimental amb els seus alumnes (6 de maig).

Pràctica d'esquarterament d'un exemplar de cérvol amb eines prehistòriques, 6 de maig

DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

S'ha col·laborat amb la realització d'un Treball Final de Grau d'enginyeria forestal d'una alumna de la Universitat de Lleida (Carla Vilarasau), dedicat a avaluar el potencial de l'ús de cremes prescrites com a eina de millora de l'hàbitat de pastura a la reserva i a formular propostes concretes d'actuació en aquest sentit.

Finalment, s'ha acollit un alumne de pràctiques de Cicle Superior de Gestió Forestal i del Medi Natural de l'**Escola Agrària Forestal de Santa Coloma de Farners**, que ha fet una estada de 3 mesos (18 de març a 15 de juny) amb el personal de camp de la RNC.

8.2. Relacions institucionals i cooperació

8.2.1. Visites institucionals

Al llarg de l'any s'han acollit diverses visites institucionals relacionades amb els àmbits de treball de la RNC de Boumort:

- Visita de l'il·lustrador de natura canadenc Robert Bateman (14 de maig)
- Visita d'una delegació del Parc Natural Comunal Valls del Comapedrosa (Andorra) (17 de maig)
- Visita dels anglesos Dave Renner i Anna Heslop (12 de juny), en el marc de la iniciativa europea "Biking for Rewilding" (www.forpeoplefornature.com)
- Visita d'una delegació dels Serveis Territorials a Lleida del Departament d'Empresa i Ocupació i de l'Agència Catalana de Turisme (25 de setembre)
- Visita d'una delegació del Consell Comarcal del Pallars Jussà, amb responsables d'oficines de turisme locals (7 d'octubre)

Visites de Robert Bateman (14 maig, esq.) i del Departament d'Empresa i Ocupació amb l'ACT (25 setembre, dr.)

DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

Visita de la delegació del Consell Comarcal del Pallars Jussà, 7 d'octubre.

8.2.2. Col·laboració amb institucions

- “Catalunya Experience” (TV3). Gravació 23/06/15. Emissió 02/12/15.
- Programa sobre rapinyaires (Canal Caza y Pesca). Gravació 24/06/15.
- “El Foraster” (TV3). Gravació 22-23/10/15. Emissió 10/02/16.
- Col·laboració amb l'Ajuntament de la Pobla de Segur en la baixada de Raiers 2015 (autorització d'accés per recollir fusta dins la RNC).
- Assistència a Firaski 2015 (La Pobla de Segur), *stand* compartit amb l'Ajuntament de la Pobla de Segur. La Pobla de Segur, 6 de desembre.
- Ràdio UA1 (brama, 2 entrevistes radiofòniques)

8.2.3. Cooperació

Col·laboració amb el Projecte Geoparc “Conca de Tremp-Montsec”: assistència a 3 reunions (20 d'abril, 13 de maig, 27 de novembre).

Col·laboració amb el projecte turístic “Collegats, viu i respira” (La Pobla de Segur):

- Assistència a taula rodona (Fira Promopallars), 13 de juny
- Reunió tècnica amb l'empresa assessora, 9 de setembre
- Comissió de seguiment del projecte, 14 d'octubre

DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

Assistència al procés participatiu per a definir les estratègies de desenvolupament local de l'àmbit del Consorci Leader (període 2014-2020). Tremp, 27 de maig

Reunió amb el Consorci Leader Pirineu Occidental. Tremp, 18 de novembre

Gravació del programa de TV3 "Catalunya Experience", 23 de juny.

8.2.4. Altres reunions o visites

- Diputació de Lleida. Lleida, 13 de març.
- Reunió PORF Alt Pirineu i Aran. Sort, 16 de març.
- Intercanvi amb Bardenas Reales. 18-19 d'abril.
- Visita tècnica al Consorci de Les Gavarres (Girona). 9 de juny.
- SSTT Departament d'Empresa i Ocupació a Lleida. Lleida, 11 de juny.
- Associació TRENCA. Lleida, 11 de juny.

